

11/4 2024
obv nota

Aan Minister van SZW

nota

Beslisnota BNC-fiche richtlijn inzake traineeships en herziening raadsaanbeveling betreffende kwaliteitskader

TER BESLISSING

Datum
10 april 2024

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij
10 april 2024

Bijlage(n)
1

Aanleiding

- De Commissie heeft op 20 maart 2024 een pakket gepubliceerd om de kwaliteit van stages/traineeships binnen de EU te verbeteren, bestaande uit een richtlijn en een herziening van de niet-bindende raadsaanbeveling inzake een kwaliteitskader voor stages (*Quality Framework for Traineeships, QFT*) uit 2014.
- Met deze nota leggen wij u het concept BNC-fiche voor dat de kabinetsappreciatie van het voorstel bevat en waarmee het parlement wordt geïnformeerd.
- Het fiche is opgesteld in nauwe samenwerking met het Ministerie van OCW. Binnen SZW is het fiche afgestemd met AV, FEZ, NLA en WBJA. Verschillende betrokken departementen (BZ, EZK, FIN en VWS) hebben input geleverd en/of reeds meegelezen. Wel is het mogelijk dat er nog wijzigingen worden doorgevoerd in het fiche n.a.v. het BNC-overleg op 17 april en de CoCo van 23 april. NB, we zullen het fiche ook nog een keer goed nalopen op eventuele (kleine) tekstuele incorrectheden.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud van bijgevoegd BNC-fiche.
- Graag ontvangen we uw reactie uiterlijk maandag 15 april i.v.m. verspreiding van het fiche aan de BNC.
- Na bespreking in de BNC en de CoCo, ligt het op 26 april in de MR en zal het vervolgens gedeeld worden met de Staten-Generaal. Over eventuele wijzigingen die nog worden doorgevoerd in de BNC en de CoCo zullen we u voor de MR nader informeren.

Kernpunten

Richtlijn

- De voorgestelde richtlijn is alleen van toepassing op stages met een arbeidsovereenkomst. In de Nederlandse situatie betekent dit dat de richtlijn alleen van toepassing is op trainees en stagiairs met een arbeidsovereenkomst, waaronder de mbo-stagiair van de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) en 'leerwerkstudenten' voor deeltijd- en duale studenten van het hbo.
- Het richtlijnvoorstel bestaat uit een drietall elementen. Ten eerste dienen trainees, leerwerkstudenten en bbl-stagiairs gelijk te worden behandeld als reguliere werknemers, inclusief het toepasselijke Unierecht.

- Ten tweede wil de Commissie tegengaan dat trainees, leerwerkstudenten en bbl-stagiairs worden ingezet als het in feite regulier werk betreft, er dient o.a. sprake te zijn van een aanzienlijke leer- en opleidingscomponent. Lidstaten moeten zorgen voor effectieve controles en inspecties door de bevoegde autoriteiten en ervoor zorgen dat de autoriteiten ook beschikken over de nodige middelen hiertoe. Van lidstaten wordt tevens gevraagd om een grens te stellen aan de duur van traineeships, leerwerkplekken en bbl-stages, inclusief opeenvolgende contracten bij dezelfde werkgever.
- Ten derde dienen trainees, leerwerkstudenten en bbl-stagiairs in de gelegenheid te worden gesteld om op te kunnen komen voor hun rechten, indien gewenst met behulp van werknemersvertegenwoordigingen. Ook dienen lidstaten sancties vast te stellen indien de nationale regels niet worden nageleefd.

Datum
10 april 2024

Onze referentie

Raadsaanbeveling

- Het voorstel voor de herziening van het QFT herzielt de eerdere aanbeveling uit 2014 en ziet op alle soorten stages, ongeacht de aanwezigheid van een arbeidsovereenkomst. De herziening van de raadsaanbeveling bevat een aantal nieuwe elementen die zien op het informeren, consulteren en begeleiden van de stagiair.
- Verder wordt lidstaten aanbevolen ervoor te zorgen dat stages in principe niet langer duren dan zes maanden, ook in het geval van opeenvolgende stages bij dezelfde werkgever.
- Ook wordt lidstaten aanbevolen ervoor te zorgen dat stagiairs eerlijk worden betaald en toegang hebben tot adequate sociale bescherming.
- Ten opzichte van het QFT uit 2014 is het artikel met betrekking tot arbeidsomstandigheden verduidelijkt. Daarnaast wordt lidstaten aanbevolen in samenwerking met de bevoegde autoriteiten, te zorgen dat stagiairs eventuele wanpraktijken kunnen melden.
- Verder is een aantal artikelen over inclusieve stages toegevoegd.
- Ten slotte wordt aanbevolen dat stagebiedende organisaties aangemoedigd worden om tijdens de stage loopbaanbegeleiding te bieden.

Kabinetsstandpunt

- Het kabinet verwelkomt de doelstelling van het pakket om de positie van stagiairs goed te borgen.
- In Nederland ontvangen trainees, leerwerkstudenten en bbl-stagiairs vanwege hun arbeidsovereenkomst reeds dezelfde bescherming als reguliere werknemers. Wel gelden enkele uitzonderingen voor bbl-stagiairs op de ketenbepaling en het wettelijk minimumjeugdloon en zijn er afwijkingen voor arbeidsvoorwaarden bij cao mogelijk.
- De tekst van het richtlijnvoorstel lijkt ruimte te bieden aan lidstaten om te voorzien in dergelijke uitzonderingen op de beloning, duur en opeenvolging van stages. Het kabinet zal zich ervoor inzetten om hier tijdens de onderhandelingen meer duidelijkheid over te verkrijgen. Het kabinet acht het van belang dat de tekst van de richtlijn de ruimte geeft om op een wijze die past binnen de nationale kaders invulling te geven aan de doelen van de richtlijn.
- Een onderdeel waar het richtlijnvoorstel op toeziet, is de afdwingbaarheid van rechten en het handavingsaspect. Het kabinet is van oordeel dat deze elementen van het voorstel in Nederland reeds goed zijn geborgd. Het kabinet zal zich tijdens de onderhandelingen ervoor inzetten dat de invulling van

handhaving dient te worden overgelaten aan de lidstaten zelf, zodat dit beter aansluit bij de Nederlandse praktijk. Voorkomen moet worden dat er publieke handhaving moet komen op onderdelen waar in de nationale situatie dit civielrechtelijk is en cao-partijen geëquipeerd zijn om hierop toe te zien.

Datum
10 april 2024

Onze referentie

- Daarnaast verplicht het richtlijnvoorstel om een tijdslimiet in te stellen voor stages met een arbeidsovereenkomst. Het kabinet is niet overtuigd van de noodzaak van een tijdslimiet. ✓
- Tevens verplicht het richtlijnvoorstel tot het opleggen van eisen aan vacatureteksten voor stages. Nederland heeft hier nu geen eisen voor. Het kabinet vraagt zich af of andere maatregelen geschikter zijn en zal nadere onderbouwing vragen op dit onderdeel van het voorstel.
- Voor wat betreft de Raadsaanbeveling is het kabinet van mening dat veel van de nieuwe elementen aansluiten bij het Nederlandse beleid. Zo is voor stages in het mbo een stageovereenkomst verplicht, inclusief afspraken over de begeleiding en leerdoelstellingen en dienen stages te voldoen aan de Arbowet, inclusief de aanwezigheid van kanalen om wanpraktijken te melden. Ook de aanbevelingen met betrekking tot meer inclusieve stages en stageplekken alsmede het bieden van een passende stagevergoeding, is in lijn met het huidige beleid. *Over?*
- Met betrekking tot sociale zekerheid geldt dat stagiairs zonder arbeidsovereenkomst niet vallen onder de werknemersverzekeringen, omdat zij geen werknemer zijn en hun activiteiten bij uitstek gericht zijn op leren. Voor hen geldt slechts de Arbowet, Arbeidstijdenwet, en voor stagiairs die enige vorm van beloning ontvangen de Ziektewet en Wajong.
- De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid en subsidiariteit is positief. Voor wat betreft de proportionaliteit plaatst het kabinet bij de richtlijn een kanttekening met betrekking tot de handhaving, zoals hierboven toegelicht.
- De Commissie geeft aan dat er kosten gemoeid kunnen zijn met de implementatie in nationale regelgevingskaders, het versterken van de capaciteit van inspectie-autoriteiten en het opzetten van rapportagekanalen, maar ondersteunt dit niet met cijfers. Om deze reden kan het kabinet eventuele financiële consequenties voor de Rijksoverheid en/of medeoverheden niet inschatten. Het kabinet vraagt om deze reden om verheldering van de Commissie op dit punt.

*lijst eraan was
de use zijn.
maar hier ook
wel interessant
zijn!*

Bijlagen

Volnummer	Naam	Actie	Informatie
1	BNC-fiche richtlijn inzake traineeships en herziening raadsaanbeveling betreffende kwaliteitskader voor stages	Niet verzenden	